

СТАН І ПРОБЛЕМИ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Петришак Д.В., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Т.В. Мединська**
Львівський торговельно-економічний університет

Податкове регулювання є однією з функцій держави, яке передбачає застосування податків та інших обов'язкових платежів для забезпечення фінансування різноманітних галузей економіки та соціальної сфери. Податкове регулювання – це процес визначення та здійснення податкової політики держави, що передбачає встановлення податкових ставок, зборів порядку, їхнього збору, а також забезпечення контролю за виконанням податкового законодавства.

Основними завданнями податкового регулювання як елемента податкового механізму є: створення загального податкового клімату для розвитку чи припинення діяльності підприємств, забезпечення сприятливих умов оподаткування з метою стимулювання пріоритетних галузей та регіонів чи застосування стримуючої фіскальної державної політики [1, с. 27].

Сьогодні стан податкового регулювання в Україні непростий адже є, як позитивні, так і негативні моменти. З одного боку, в Україні досить розвинена система податкового регулювання, яка включає багато різних податків і зборів. Крім того, протягом останніх років було зроблено декілька кроків для спрощення податкових процедур і зменшення бюрократії, що мало позитивний вплив на бізнес-середовище країни, водночас, вітчизняна система податкового регулювання вимагає особливої уваги та трансформування.

Оскільки система податкового регулювання в Україні є досить складною та нестабільною, вона щороку потребує оновлення та вдосконалення.

Податкове регулювання в Україні під час війни є дуже важливим аспектом для забезпечення потреб оборони країни, а також забезпечення розвитку соціальних програм та інфраструктури.

Податковим кодексом під час воєнного стану передбачено звільнення від сплати деяких податків і зборів. Так, тимчасово, на період з 1.03.2022 р. по 31.12.2022 р., наступного за роком, у якому припиниться, чи скасується воєнний, надзвичайний стан, якщо об'єкти розташовані на територіях, на яких ведуться, чи велися бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих російською федерацією, звільнено:

- від плати за землю (земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності);
- від загального мінімального податкового зобов'язання з власників землі;
- від екологічного податку, якщо стаціонарні джерела забруднення розташовані на окупованих територіях;
- від податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Таблиця 1 – Основні проблеми та наслідки податкового регулювання*

Проблеми	Наслідки
Висока податкова ставка та складні процедури сплати податків	Збільшує витрати бізнесу на оподаткування.
Неефективне використання бюджетних коштів, що сплачуються у вигляді податків	Може призвести до зниження рівня життя громадян та погіршення умов підприємництва.
Недостатня кількість податкових органів, які здійснюють контроль за дотриманням податкового законодавства	Створює можливість для бізнесу уникати сплати податків та порушувати законодавство.
Ухилення від оподаткування та сплати податків	Втрата значної частини доходів державного бюджету та погіршення умов підприємництва. Загрожує до втрати доходів державного бюджету, нерівності в оподаткуванні, зниження довіри до державних інституцій.
Проблема нестабільності законодавства у цій галузі	Часті зміни податкового законодавства створюють додаткові труднощі для бізнесу та можуть спричинити неочікувані витрати.
Недостатній рівень довіри до податкової системи	Недостатня прозорість та непередбачуваність може призвести до недоотримання державним бюджетом потрібних коштів.
Відсутність ефективного механізму стягнення податкових боргів	Створює проблеми для бюджету та може привести до невідкладних бюджетних витрат на компенсацію втрачених коштів.
Недостатня розбіжність між податковим та бухгалтерським обліком	Може призвести до помилок в розрахунку податкових зобов'язань та несправних податкових платежів, а також до порушення законодавства з питань оподаткування.
Корупція	В податковій сфері може призвести до того, що деякі платники податків можуть уникати сплати податків, отримуючи пільги та інші переваги в обмін на хабарі або в іншій формі неправомірної вигоди.
Не визначення спеціальних режимів оподаткування для окремих платників податку	Може призвести до перезавантаження податковим тягарем деяких галузей, зниження конкурентоспроможності та виробництва.
Не збалансування інтересів усіх учасників податкових відносин	Може призвести до нерівних умов бізнесу, втрат доходів держави, втрати довіри до державних інституцій, зниження інвестицій та загальної економічної стабільності.

*Примітка. Табл. 1 складено за даними [2].

Якщо дані об'єкти були пошкоджені внаслідок військової агресії росії також звільняються від оподаткування. Змінами передбачено, що платники податків, які не мають змоги своєчасно виконувати свої податкові зобов'язання зі сплати податків і зборів та подання звітності звільняються від відповідальності за недотримання норм податкового законодавства. Однак,

після скасування воєнного стану податковий обов'язок повинен бути виконаний протягом 6 місяців [3].

Загалом, ефективне податкове регулювання потребує постійного оновлення та вдосконалення законодавства, посилення механізмів стягнення податкових боргів та зменшення тіньової економіки, забезпечення прозорості та доступності інформації. Для вирішення цих питань в Україні проводяться реформи у сфері податкового регулювання.

Одним із них є спрощення процедур оподаткування та зниження ставок корпоративного податку. Це зменшить податкові витрати бізнесу та сприятиме розвитку легальної економіки. Також варто вжити заходи щодо протидії корупції та зловживанням владою при використанні бюджетних коштів. Важливо забезпечити прозорість та підзвітність використання бюджетних коштів та управління державними фінансами. Для забезпечення дотримання податкового законодавства важливо посилити податковий контроль та забезпечити ефективну роботу податкових органів. Це дозволить платникам податків підтримувати високий рівень дотримання податкового законодавства та сприяти розвитку економіки країни.

Український уряд вживає заходів для вдосконалення системи податкового регулювання, зокрема, запроваджує електронні послуги та скорочує податкові процедури. Однак, чимало треба зробити для того, щоб система податкового регулювання в Україні стала більш ефективною та прозорою.

Інформаційні джерела:

1. Мединська Т. В., Стройний І. М. Податкове регулювання розвитку малого підприємництва в Україні. *Інноваційна економіка*, 2018. № 9-10 (77). С. 27-31.
2. Десятнюк, О. М., Гузела І. А.. Проблеми і напрямки модернізації податкового регулювання в Україні. *Світ фінансів*. №56 (2019). С. 58-68.
3. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану» від 05.04.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2142-20>.
4. Жук О. І., Гой Н. В. Податкове стимулювання розвитку бізнесу в умовах війни. *Підприємництво і торгівля*. №33 (2022). С. 44-48.

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМИ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Самцова В.Д., здоб. ОС «бакалавр»
Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Н.Б. Кащена**
Державний біотехнологічний університет

Основною метою формування та підтримки достатності товарних запасів є безперебійне задоволення потреб клієнтів, виконання планів продажу, відвантажень тощо. Тому управління товарними запасами має мати регулярний характер і ґрунтуватися на об'єктивних і достовірних даних. Практична